

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון

11282 30%

מועד קיץ תשפ"ג 2023

הפתרון נכתב על ידי מיה צלח גפני ואסף גבעתי
מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ג, מס' 11282 + נספח

פרק ראשון – הבנת הנקרא (60 נקודות)

קראו את המאמרים 1-3 שבנספח המצורף, וענו על השאלות 1-14 לפי ההנחיות.

הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. שלושת כותבי המאמרים מביעים עמדה בנוגע לצמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות. לפניכם שלושה משפטים.

- א. בכל אחד מן המשפטים שלפניכם הקיפו את עמדתו של כותב המאמר בנוגע לסוגיה זו.
 - ב. ציינו נימוק אחד שכל כותב מביא לעמדתו.
- (12 נקודות)

כותב מאמר 1 אמיר סגל **תומך ב / מתנגד ל** צמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות. נימוק: הפגיעה במשפחת השכול שלא יכולה להשתתף בחגיגות יום העצמאות

כותב מאמר 2 אסא כשר **תומך ב / מתנגד ל** צמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות. נימוק: זה ביטוי לחובה לזכור את הנופלים, אשר מסייע לנו להבין את ההקשר ההיסטורי של הנפילה, והתזכורת שאין להפריד בין השניים

כותב מאמר 3 הרב יואב אנדי **תומך ב / מתנגד ל** צמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות. נימוק זה פוגע באפשרות של חלק מהאנשים להשתתף בחגיגות יום העצמאות ובנוסף לכך פוגע בקדושתו של יום הזיכרון, שהופך ליום הכנות למסיבת יום העצמאות

בחרו באחת מן השאלות 2 או 3, הקיפו את מספרה, וענו עליה. (6 נקודות)

2. במאמר 1 בשורה 3 הכותב מציין את השעה המדויקת שבה יום הזיכרון מסתיים. הסבירו כיצד ציון השעה המדויקת מחזק את טענת הכותב. זה מדגיש עד כמה השעה המדויקת והלא עגולה הזאת אינה מתקבלת על הדעת, כי לא יכולה להיות דקה אחת שבה מתפוגג העצב של יום הזיכרון ומתרוממת השמחה של יום העצמאות

3. הסבירו כיצד השימוש פעמיים במילה "ניגוב" בכותרת מאמר 1 מחזק את טענת הכותב.

זהו אמצעי רטורי, בו משתמש הכותב כדי להראות את הקונפליקט שבין שני ה"ניגובים". משחק המילים

מדגיש את הפער במשמעות, שקיים בין שתי המילים הזהות הללו, ובכך מדגיש עד כמה הצימוד של

יום הזיכרון ליום העצמאות הוא צימוד לא טבעי

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ג, מס' 11282 + נספח

4. לפניכם משפט **ממאמר 1** שהוא ציטוט מדברי דוד בן גוריון.
"גם ביום חג יש להעלות על ראשינו זכר אלה שמידם באה לנו העצמאות" (שורות 22–23).
א. לשם מה הביא כותב **מאמר 1** את דבריו של בן גוריון? (5 נקודות)
כדי להסביר את הלך הרוח שבגינו הוחלט להצמיד את יום הזיכרון ליום העצמאות
זו החלטה מימי קום המדינה, וברור שבן גוריון לקח בה חלק
- ב. העתיקו **ממאמר 2** משפט המביע רעיון דומה לזה שבציטוט מדברי בן גוריון. (4 נקודות)
שורה 11: "הצמידות של יום הזיכרון ויום העצמאות מבטאת את החובה לזכור, להכיר ולהוקיר את הנופלים
"גם בתוך השמחה על העצמאות הלאומית
5. לפי אסא כשר, כותב **מאמר 2**, הצמידות של יום הזיכרון ליום העצמאות היא אחד הסמלים הייחודיים למדינת ישראל.
מה כותב **מאמר 3** משיב לאסא כשר בעניין הסמליות שבצמידות של הימים? (4 נקודות)
הרב אנדי משיב שהסמליות לא תאבד מעוצמתה אם תהיה הפרדה של יממה בין האירועים. הפרדה
זו תאפשר לראות לא רק את הסמל, אלא גם את האדם
6. לפניכם משפט **ממאמר 1**, ובו צירוף מודגש.
"ניסו קובעי המדיניות כמה פעמים לקבוע מועד רשמי ליום זיכרון לחללי מלחמת השחרור, אך הם העלו חרס בידם" (שורות 9–10).
מבין המילים שלפניכם, הקיפו את המילה שיכולה להחליף את הצירוף "העלו חרס בידם"
במשפט זה. (3 נקודות)
(1) נתבדו
(2) נשברו
(3) נכשלו
(4) נמצאו
7. לפניכם משפט **ממאמר 1**, ובו מילה מודגשת.
"אמרות כמו 'במותם ציוו לנו את החיים' נהפכו שגורות בפי כול" (שורה 15).
מבין המילים שלפניכם, הקיפו את המילה שאינה מתאימה להחליף את המילה "שגורות"
במשפט זה. (3 נקודות)
(1) רווחות
(2) חריגות
(3) נפוצות
(4) שכיחות

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ג, מס' 11282 + נספח

8. לפניכם משפט ממאמר 1 ובו מילה מודגשת.
"אבל מי המפסידים? **זולת** הנופלים ומשפחותיהם כמובן, החברה הישראלית כולה" (שורה 16).
כתבו מילה או צירוף שיכולים להחליף את המילה "זולת" במשפט זה ולשמור על משמעות המשפט.
חוזמ/פרטל/מלבד (3 נקודות)
9. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו צירוף מודגש.
"התרגלנו כל כך למעבר הבלתי אפשרי הזה, שהפסקנו **לתהות על קנקנו**" (שורה 17).
מבין צירופי המילים שלפניכם, הקיפו את הצירוף שיכול להחליף את הצירוף "לתהות על קנקנו" במשפט זה. (3 נקודות)
(1) לנסות להבין את טיבו.
(2) לבדוק איך הוא נראה.
(3) לחשוב איך לשנות אותו.
(4) לחזות את תוצאותיו.
10. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו צירוף מודגש.
"ההצמדה של יום הזיכרון ליום העצמאות היא תוצאה של בירוקרטיה אטומה **ותו לא**" (שורות 18-19).
מבין הצירופים שלפניכם, הקיפו את הצירוף שיכול להחליף את הצירוף "ותו לא" במשפט זה. (3 נקודות)
(1) עוד פעם
(2) ואיננו עוד
(3) ולא עוד
(4) ועוד
11. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו מילה מודגשת.
"הכשל הבירוקרטי **שבעטיו** נקבע מועד יום הזיכרון, שירת את האתוס" (שורה 20).
כתבו מילה שיכולה להחליף את המילה "בעטיו" במשפט זה ולשמור על משמעות המשפט.
בגללו/בעקבותיו/בגינו (3 נקודות)

12. לפניכם משפט ממאמר 1, ובו צירוף מודגש.
"לעצם סמיכות יום הזיכרון ליום החג, אין לחשוש. מן הדין שיהיו קרובים זה לזה"
(שורות 23-24).
- מבין המשפטים שלפניכם, הקיפו את המשפט שבו השימוש בצירוף "מן הדין" אינו תקין.
(4 נקודות)
- (1) מן הדין שתבקש ממנו סליחה על שהעלבת אותו.
 - (2) מן הדין להשיב לו רעה תחת טובה על מעשיו.
 - (3) מן הדין לפעול מהר ככל האפשר לתיקון המעוות.
 - (4) מן הדין לדחות את הדיון בשבוע כדי שהעד יספיק להגיע.
13. לפניכם משפט ממאמר 2, ובו מילה מודגשת.
"אדרבה, ארצה לראות כל ילד וילדה מבינים אותם היטב ומכבדים אותם כראוי" (שורות 2-3).
מבין האפשרויות שלפניכם, הקיפו את המילה או הצירוף שמתאימים להחליף את המילה
"אדרבה" במשפט זה. (3 נקודות)
- (1) לכן
 - (2) למרות זאת
 - (3) להפך
 - (4) אם כן
14. לפניכם משפט ממאמר 2, ובו מילה מודגשת.
"ראוי להיכנס אל השמחה גם מתוך נימה של עצבות" (שורה 16).
לפניכם הערך "נימה" על פי אתר האקדמיה ללשון העברית, ובו כמה משמעויות.
הקיפו את המספר של המשמעות המתאימה ביותר למילה המודגשת במשפט. (4 נקודות)
- (1) חוט דק
 - (2) שערה
 - (3) מיתר של כלי נגינה
 - (4) צינור דם דקיק המוחבר עורק לווריד
 - (5) משמעות מרומזת